

KONTRABASSIÕPPE AINEKAVA (üldõpe)

Ainekava lühikirjeldus

Kontrabassiõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kontrabassieriala üldõppes. Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja praktilisest väljundist – kontrabassimängust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.). Õppetöö vormiks võivad olla veel iseseisev õpe, e-tund, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, õppekäik, ekskursioon jms. Õppetöö sisaldab pidevat iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- 1) noorem aste (1.-4. klass);
- 2) vanem aste (5. -7. klass);
- 3) lisa-aastad (soovi korral).

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Maksimaalne tundide arv kontrabassieriala üldõppes on 1 tund nädalas.

Pillide olemasolu korral on õpilasel võimalik kasutada kooli pille. Vanemates astmetes on vajalik isikliku instrumendi olemasolu.

Õppeesmärgid

- 1) muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust;
- 2) kontrabassimängu põhialuste omandamine;
- 3) muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- 4) analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- 5) iseseisva töö oskuste kujundamine;
- 6) loovuse arendamine;
- 7) rütmitude, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- 8) muusikaalaste teoreetiliste teadmiste omandamine tulenevalt kontrabassi tehnilistest võimalustest;
- 9) isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- 10) koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Kontrabassi ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust kontrabassiõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmäärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi kontrabassimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi kontrabassiõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb kontrabassiõppe kaudu läbi kahe saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Kontrabassiõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) oskab oma kontrabassiõpet eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- 3) suudab valida repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- 4) on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- 5) oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- 6) suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist;
- 7) omab kontrabassimängu oskusi, tehnilisi võtteid ja muusikateoreetilisi teadmisi vastavalt ettenähtud tasemele (välja toodud iga astme juures eraldi);
- 8) omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms);
- 9) hoiab oma pilli; teab ja tunneb oma pilli esmaseid hooldusnõudeid.

Õpisisu astmeti

I õppeaasta

Esimene tutvus pilli ja poognaga,

mängu asend

I positsioon.

pizzicato, detache

Mängida õppeaasta jooksul 6 – 8 pala

Tasemenäide:

Lastelaul - Vilgu, vilgu täheke.

II õppeaasta

½ positsioon

detache ja legato

Heliredelid B- ja F- duur mängida üks oktav. Kolmkõlad.

Mängida õppeaasta jooksul 6-8 pala

asemenäide:

R. Schumann - Meloodia

III õppeaasta

½ positsioon ja I positsioon, positsioonivahetus.

detache, legato, vibraato.

Heliredelid G-, A- ja E- duur eraldi poognaga 2- ja 4- legato.

Nõuded repertuaarile

Omandada 2 etüüdi ja 4 pala.

Tasemenäide::

J. S.Bach - Menuett

W. A. Mozart – Allegro

IV õppeaasta

II positsioon, positsioonivahetus ½ - II

detache, legato, martele.

Mängida heliredelid C- duur ning a- ja e- moll üks oktav eraldi poognaga 2- ja 4- legato.

Lisaks kolmkõlad eraldi poognaga 3- legato ning dominantseptakord.

Nõuded repertuaarile

Omandada 2 – 4 etüüdi, 4 - 6 pala.

Tasemenäited:

C. M.Veber – Vals

G. Purcell – Saraband

Üleminekuksamil esitatakse kaks erineva karakteriga pala

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas;
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Algastme lõpetamisel: esinemine 2 erineva palaga.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest kontrabassiõppes ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi kontrabassõppe alal ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi kontrabassimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu;
- 5) ainepädevus – kujuneb kontrabassimängu oskus algastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse, mis annab edasiõppimise võimaluse põhiastmes.

Vanem aste (5.-7.kl)

V õppeaasta

III positsioon, positsiooni vahetus ½ - III.

detache, legato, martele, kombineeritud.

Heliredelid: D- duur ning c- ja d- moll üks oktav eraldi poognaga 2-, 4-, 8- legato.

Kolmkõlad eraldi poognaga 3- legato.

Dominantseptakord ja kromaatileine heliredel eraldi poognaga.

Nõuded repertuaarile

Omandada 2 - 3 etüüdi ja 3 - 4 pala.

Osalemine orkestri töös, orkestri partiid

Tasemenäited:

R..Schumann – Lõbus talupoeg

A. Corelli – Largo

L. Sphor – Romanss

VI õppeaasta

III ½ ja II ½ positsioon, positsioonivahetus ½ - III ½ .

detache, legato, martele, spiccato.

Heliredelid Es-ning As- duur ja h- moll mängida üks oktav eraldi poognaga 2-, 4-, 8- legato.

Kolmkõlad ja pöörded eraldi poognaga 3- legato.

Dominantseptakord eraldi poognaga. Kromaatileine heliredel eraldi poognaga 6- legato.

Nõuded repertuaarile

Omandada 3 etüüdi ja 4 – 5 pala.

Tasemenäited:

Ph. Rameau – Külätants

R. Schumann – Julge külaline

VII õppeaasta

IV positsioon, positsioonivahetus $\frac{1}{2}$ - IV.

detache, legato, martele, spiccato.

Heliredelid E- duur ja e- moll mängida kaks oktavi.

Kolmkõlad pööretega kaks oktavi eraldi poognaga 3 -legato.

Dominantseptakord eraldi poognaga 4- legato.

Kromaatileine heliredel kaks oktavi.

Nõuded repertuaarile

Omandada 2 – 3 etüüdi, 3 pala ja osa suurvormist.

Tasemenäited:

F. Schubert – Serenaad

K. Dittersdorf – Saksa tants

J. Sibelius – Arlekinada

J. M. Sperger – Sonatiin

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhib õpitegevust; oskab häälestada ja motiveerida õpitegevust kontrabassiõppes; on avatud uutele teadmistele ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab luua tegevuseesmärke ja oskab näha ette oodatavaid tulemusi kontrabassimängu alal; oskab valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suudab tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;

- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu, oskab kujundada läbi kontrabassiõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb kontrabassiõppe kaudu alg-, põhi- ja vanemas astmes saavutatud õpitulemuste alusel.